

Overwegingen bij het Visiedocument Begeleiding Beschuldigde, LVV-bestuur d.d. 26-08-2025

Aan: bestuur LVV en Ledenraad LVV

Van: Intervisiegroep Stedendriehoek: Ada Hendriks, Yvonne Kamsma, Annie Blom, Beatrix Steenbruggen, Petra Stevering, Marieke Rosies en Stefan van Weers.

Datum: 25 oktober 2025

Geacht bestuur, Beste Ledenraad,

Naar aanleiding van het visiedocument Begeleiding Beschuldigde van het LVV-bestuur, delen wij graag onze overwegingen bij dit document. Vanuit onze gezamenlijke kennis en ervaring willen wij graag bijdragen aan een inhoudelijke discussie over deze belangrijke ontwikkeling in ons beroep. Wij delen deze overweging met zowel het LVV-bestuur als de LVV-ledenraad.

Wij hopen dat dit een constructieve bijdrage zal zijn aan een vruchtbare discussie, in het volle besef dat de uitkomsten van die discussie altijd voorlopig zullen zijn in onze gezamenlijke zoektocht naar een zinvolle en effectieve bijdrage aan de sociale veiligheid en integriteit voor werknemers binnen onze klantorganisaties.

Wij hebben het visiedocument van 26 augustus j.l. als uitgangspunt genomen en volgen stapsgewijs de redenering van het bestuur en geven bij de citaten (in [blauw](#)) onze overwegingen en suggesties. We sluiten af met enkele aanbevelingen.

Het visiedocument en de overwegingen

[“We zien dat diverse initiatieven ontstaan om de taken van de vertrouwenspersoon uit te breiden met de begeleiding van de beschuldigde.](#)

Een betere reden voor een visiedocument zou zijn de constatering dat bij meldingen en klachten van ongewenste omgangsvormen en meldingen van integriteitsschendingen, er ook (vermeende) plegers –'beschuldigten'– hiervan zijn. Ook deze betrokkenen hebben recht op ondersteuning vanuit goed werkgeverschap. De vraag is hoe en door wie dit recht op ondersteuning vorm te geven vanuit een visie op het werkkterrein en de rol van vertrouwenspersoon daarin.

[“De vertrouwenspersoon kan zowel aan de melder als de beschuldigde opvang verlenen \(een luisterend oor bieden\), temeer er bij aanvang nog niet helder is wat \(de omvang van\) de casus is.”](#)

Indien de beschuldigde zich spontaan bij een vertrouwenspersoon meldt, weet die bij aanvang van het eerste opvanggesprek niet of de beller een melder of beschuldigde is. Opvang kan dus, begeleiding is het discussiepunt.

Een beschuldigde kan zich ook elders in de organisatie melden voor opvang en ondersteuning. Zodra vanuit de organisatie (directie/management of HR) specifiek gezocht wordt naar een begeleider voor een beschuldigde in een casus waarin de melder al wordt opgevangen door een vertrouwenspersoon, is het uiteraard wel vooraf duidelijk om wat voor soort opvang en begeleiding het gaat. Een organisatie zal in de regel geen juridische ondersteuning of psychotherapeutische opvang faciliteren voor beschuldigten/beklaagden, maar wél opvang en begeleiding voor een beschuldigde (vanuit oogpunt van goed werkgeverschap). Dan is het van belang dat de organisatie in haar beleid helder heeft wie die ondersteuning biedt, niet zijnde juridische ondersteuning, want die ligt geheel bij de

beschuldigde, niet bij de organisatie.

N.B.: indien het klacht van buiten de organisatie jegens een medewerker betreft, zullen organisaties veelal wél juridische ondersteuning faciliteren, afhankelijk van de aard van de klacht.

We vragen ons verder af wat de relevantie en bedoeling is van de toevoeging: "wat de casus is", laat staan "de omvang ervan", in relatie tot de opvang van een beschuldigde door een VP.

"Als de melding de reikwijdte van de functie c.q. de taken van de vertrouwenspersoon overstijgt..."

Elke melding die gaat over ongewenste omgangsvormen en integriteit lijkt ons te vallen binnen de "reikwijdte van de functie", en opvang behoort tot "de taken van de VP". De relevante vraag voor het al of niet ondersteunen als VP, is of het een *melder* of een *beschuldigde* betreft. Dus de vraag rijst: wat wordt bedoeld met "reikwijdte van de functie"? Wat wordt bedoeld met "overstijgen"? In toelichting lijkt onder "reikwijdte" te worden verstaan: juridisch advies en psychotherapeutische opvang met de bijbehorende competenties, te weten: "specifieke (arbeidsrechtelijke) juridische kennis en/of psychologische kennis". Het valt inderdaad buiten de functie van VP om inhoudelijk (juridisch) advies te geven of psychotherapeutische ondersteuning te bieden, dat is vanzelfsprekend. Dus de vraag blijft: wat is dat "overstijgen" precies met betrekking tot specifiek de begeleiding van beschuldigten?

"...dient de vertrouwenspersoon door te verwijzen naar bijvoorbeeld een jurist, advocaat, psycholoog of coach. Er is immers mogelijk specifieke (arbeidsrechtelijke) juridische kennis en/of psychologische kennis vereist."

Dit geldt in z'n algemeenheid ook bij opvang en begeleiding van melders.

"Als vertrouwenspersoon ben je betrokken, maar voor de echte inhoudelijke begeleiding van de beschuldigde kan je doorverwijzen."

Wederom: dit doorverwijzen geldt bij elke melder (klager of beklaagde). Een VP geeft nooit "inhoudelijke begeleiding" ('echte of niet echte'). Dus deze overweging geldt niet specifiek voor begeleiding van beschuldigten. Overigens: we geven als VP wel "echte begeleiding"....

"De vertrouwenspersoon dient goed doordrongen te zijn van zowel de reikwijdte van de functie als van de eigen skills en vaardigheden."

Primair: het gaat bij een visiedocument als dit niet om het individu van de VP, maar om de principiële aspecten van de functie. Definieer dus de "reikwijdte van de functie" (d.w.z. het werkkterrein van de VP en daarbinnen de rol/taken/verantwoordelijkheden/bevoegdheden en de daarvoor benodigde "skills en vaardigheden", ofwel: de vereiste kennis, houding en vaardigheden (P.S. "skills" zijn "vaardigheden" ...). Deze zijn algemeen geldend voor elke VP-functie en -functionaris. De vraag is opnieuw: wat zijn de onderscheidende aspecten qua rol, taak, verantwoordelijkheid, bevoegdheid en bijbehorende competenties (kennis, houding, vaardigheden) voor het begeleiden van beschuldigten?

Secundair: de hier genoemde overweging geldt voor elke vertrouwenspersoon. Hoewel die functie voor ieder gelijk is, zal er zeker sprake zijn van niveauverschillen tussen vertrouwenspersonen qua kennis, houding, vaardigheden en persoonlijke kwaliteiten en ervaring. Zelfreflectie en reflectie op de kaders van de functie is een must.

"De rol van de vertrouwenspersoon moet duidelijk en transparant zijn en blijven."

Dit is wat in een visiedocument duidelijk gemaakt moet worden, dus: wat is de rol van de vertrouwenspersoon? Is de rol van een VP het opvangen en begeleiden van slachtoffers van PSA, of ook op het opvangen en begeleiden van (vermeende) veroorzakers van PSA? Idem uiteraard voor integriteitskwetsies: opvang en begeleiding van respectievelijk klokkenluiders en (vermeende) schenders.

“De vertrouwenspersoon kan dus wel de beschuldigde met een opvanggesprek én met de juiste verwijzing naar een expert van dienst zijn”

Dit lijkt ons juist, omdat je als VP mogelijk pas in het opvanggesprek kan ontdekken wat de casus is en dat je met een 'beschuldigde/beklaagde' te maken hebt. Als een melder een beschuldigde blijkt te zijn, verwijst je door naar een “expert”. Dat kan een gespecialiseerde begeleider beschuldigde zijn (indien de organisatie dat faciliteert), of je verwijst door naar (externe) juridische ondersteuning. Als de vraag van een beschuldigde om ondersteuning elders in de organisatie binnenkomt, moet het beleid van de organisatie helder zijn over wie daarvoor ingeschakeld kan worden. Ons standpunt: bij voorkeur geen *begeleiding* door de vertrouwenspersoon en alleen (*eerste*) *opvang* in het geval dat bij de VP nog niet bekend is of de melder een beschuldigde betreft.

“De vertrouwenspersoon kan de beschuldigde dus ook blijven bijstaan wanneer de vertrouwenspersoon hiervoor de kennis en vaardigheden heeft.”

Hier staat dat de vertrouwenspersoon **kan** optreden als begeleider van een beschuldigde **wanneer** die voor deze rol "de kennis en vaardigheden heeft". Deze tekst impliceert drie dingen:

1. Het begeleiden van een beschuldigde vereist specifieke kennis en vaardigheden;
2. Die vereiste kennis en vaardigheden impliceren een specifieke rol, taak, verantwoordelijkheid en bevoegdheid;
3. De register-vertrouwenspersoon beschikt niet vanzelfsprekend over die kennis en vaardigheden voor het bijstaan, de opvang en begeleiding, van een beschuldigde.

Het vervullen van de rol van begeleider van een beschuldigde, wordt hier dus expliciet gekoppeld aan kennis- en vaardigheidseisen en daarmee impliciet aan specifieke functiekenmerken (rol, taak, verantwoordelijkheid, bevoegdheid) die *anders* zijn dan bij de reguliere functiekenmerken van de vertrouwenspersoon. Dit roept weer de volgende vragen op: wat zijn die specifieke functiekenmerken bij begeleiding van beschuldigten en welk kennis en vaardigheden acht de LVV noodzakelijk voor het bijstaan van beschuldigten? En: hoe is dat verwerkt in de opleidingseisen voor de basisopleiding VP?

“Let wel dat er dan ook een vertrouwenspersoon aanwezig is die de melder van ongewenst gedrag bij moet kunnen staan. In eenzelfde tijdsperiode melders en beschuldigten bijstaan binnen eenzelfde organisatie, acht de LVV ongewenst ook al betreft het een andere casus, om een motie van wantrouwen te voorkomen. Sowieso kan de vertrouwenspersoon geen begeleiding bieden aan melder en beschuldigde als het dezelfde casus betreft.”

Dit is in hoge mate verwarrend. Want staat hier nu dat elke VP een beschuldigde kan begeleiden, zolang er maar een andere VP is die de melder in dezelfde casus bijstaat? Maar er is hierboven gezegd: “wanneer de VP hiervoor de kennis en vaardigheden heeft”. Dus –zoals hierboven gesignaleerd, is er specifieke kennis en kunde vereist voor deze begeleiding. Er geldt dus deze kennis/vaardigheden-eis, wat suggereert dat **niet** iedere VP deze begeleiding kan verzorgen.

De clausule dat je als VP geen andere casus mag oppakken binnen dezelfde organisatie in dezelfde periode dat je een beschuldigde begeleidt “om een motie van wantrouwen te voorkomen”, geeft al aan dat de schrijver van deze visie begrijpt dat het laten begeleiden door een VP van zowel melders als beschuldigten de beeldvorming vertroebelt van waar een VP voor staat. Immers, “De rol van de vertrouwenspersoon moet duidelijk en transparant zijn en blijven” (Zie hierboven). Als je dat beseft hebt, dan moet je dat consequent doorvertalen en een *categorisch* onderscheid tussen de rollen maken, in plaats van *temporele* scheiding aanbrengen. Dat laatste is overigens volstrekt onzichtbaar en oncontroleerbaar en heeft dus nul effect op rolhelderheid, positionering en imago van de VP.

“Sowieso kan de vertrouwenspersoon geen begeleiding bieden aan melder en beschuldigde als het dezelfde casus betreft.”

De opmerking dat je geen begeleiding kan bieden aan melder en beschuldigde in dezelfde casus lijkt te vanzelfsprekend om ook maar te benoemen, vanwege de professionele partijdigheid van de VP. Echter, het bevestigt wel weer de constatering dat het om verschillende rollen gaat die niet vermengd kunnen worden. Zelfs als in een organisatie twee vertrouwenspersonen werken waarvan de ene de melder begeleidt en de andere de beschuldigde, wordt het beeld van waar de VP voor staat vertroebeld. Bovendien creëert het een spanning tussen de vertrouwenspersonen die binnen één organisatie werken, waardoor intervisie onmogelijk wordt.

Dit alles geeft aan dat de LVV wel beseft dat een 'dubbelrol' van de VP (N.B. zowel melders als beschuldigten begeleiden, óók als het verschillende casussen betreft!) het imago van de vertrouwenspersoon kan schaden (de "motie van wantrouwen" naar de vertrouwenspersoon gepositioneerd als veilig punt voor melders van ongewenste omgangsvormen en integriteitskwesaties).

“De LVV vindt dat binnen een organisatie als eerste opvang voor ongewenste omgangsvormen en integriteitsschendingen er één aanspreekpunt (=loket) dient te zijn...”

Dat is helder: dat is de VP.

“...Dat geldt zowel voor de melder als voor de beschuldigde.”

Dat is niet helder: er is dus één loket voor melders/klagers en voor beklaagden/beschuldigten (en dat los van de vraag of het om OO of I gaat). Dat betekent dus het voor lief nemen van het risico van verwarring over de rol van de VP, de mogelijke imagoschade, de drempelverhoging voor melding/melders, het wantrouwen naar en de twijfel aan de neutrale en onafhankelijke positie van de vertrouwenspersoon als opvang en begeleider van melders (van PSA en Integriteitskwesaties). Verder lijkt zo'n "één loket"-gedachte al genoeg om de onduidelijkheid van de positie van de VP te vergroten en daarmee het wantrouwen.

“Indien de melding de reikwijdte van de functie van de vertrouwenspersoon overstijgt, dient de vertrouwenspersoon de beschuldigde zo goed mogelijk door te verwijzen voor verdere hulp en begeleiding, zoals dat ook geldt in het geval van het begeleiden van een melder.”

Hier weer de vraag: wat wordt er onder “de reikwijdte van de functie van de vertrouwenspersoon” verstaan? En vervolgens: wat is het dat maakt dat “een melding de reikwijdte van de functie van VP overstijgt”?

Hierboven staat dat de VP er is voor OO en I; dat lijkt ons de volle “reikwijdte van de functie”.

'Overstijgen' duidt dus op iets wat óf de *functie* 'te boven' gaat, óf de *functionaris* 'te boven gaat'. Als het de *functie* te boven gaat, betreft het aspecten die de opvang- en begeleidende rol overstijgen (er is dan specialistische psychologische of juridische begeleiding nodig die *niet* tot de rol, taak, verantwoordelijkheid en bevoegdheid van de VP behoren). Als het de *functionaris* te boven gaat, heeft die onvoldoende kennis en vaardigheden voor deze specifieke begeleidende rol.

Twee cruciale vragen hierbij:

1. Op grond waarvan beslist de individuele VP of "de melding" de "reikwijdte van de functie overstijgt"?
2. Op grond waarvan beslist de VP of "de melding" de "reikwijdte van de eigen skills en vaardigheden" overstijgt?

N.B. Met “de melding” lijkt hier ofwel bedoeld de vraag of het gaat om een *melder* of *beschuldigde*, ofwel de vraag of het gaat om gespecialiseerde, inhoudelijke advisering en begeleiding (juridisch of psychologisch. In dat laatste geval verwijst de VP altijd door, dus de vraag is wederom: wanneer overstijgt het begeleiden van een beschuldigde de “reikwijdte van de functie” en de “eigen skills en vaardigheden”?

De visie van de LVV biedt helaas geen enkel houvast voor het beantwoorden van deze vragen en laat het over aan de discretie van de individuele VP. Het komt erop neer dat de LVV-visie hier geen keuze maakt: niet vóór en niet tegen de VP als begeleider beschuldigde. Je mag als VP het zelf bepalen of je vindt dat het binnen de "reikwijdte van je functie" past, en binnen de "reikwijdte van je eigen skills en vaardigheden". Deze visie biedt dus ook geen beoogde duidelijkheid; niet aan beroepsbeoefenaren, niet aan de clientorganisaties, niet aan de opleiders noch aan andere stakeholders.

"Het verdient aanbeveling om meer dan één vertrouwenspersoon aan te stellen binnen één organisatie om te voorkomen dat de vertrouwenspersoon in één casus door beide partijen wordt benaderd hetgeen het vertrouwen in de vertrouwenspersoon zal schaden."

Hier wordt voor de tweede keer heel helder het besef neergezet dat het beeld dat de VP zowel melders als beschuldigten begeleidt, "het vertrouwen in de vertrouwenspersoon zal schaden."

Als je dat zo duidelijk beseft, moet je daaruit de logische consequentie trekken dat het om twee verschillende functies gaat met elk een heel eigen imago en dat vermenging daarvan –hoe dan ook– het beeld schaadt van de VP als opvang en begeleiding voor werknemers die ongewenste omgangsvormen of integriteitsschendingen willen bespreken.

De opmerking erboven, dat het "de aanbeveling verdient om meer dan één VP aan te stellen", neemt het principiële bezwaar en gevaar niet weg en is dus een schijnoplossing/schijnvoorwaarde.

"Net zoals er destijds één aanspreekpunt voor ongewenste omgangsvormen en integriteitskwesties is gecreëerd, wordt de (eerste) opvang in de begeleiding van een beschuldigde aan het LVV functieprofiel voor de vertrouwenspersoon toegevoegd."

Deze zin is logisch inconsistent: "net zoals" suggereert een vergelijking, maar in het vervolg van de zin wordt het eerste deel genegeerd (en daarmee de hele historie van de VP-functie waarnaar impliciet verwezen wordt). Een juiste vergelijking zou zijn:

"Net zoals er destijds één aanspreekpunt voor slachtoffers van ongewenste omgangsvormen en melders van integriteitskwesties is gecreëerd, wordt er één aanspreekpunt voor beklagden/beschuldigten van ongewenste omgangsvormen en integriteitskwesties gecreëerd: de begeleider beschuldigde."

De samenvoeging van OO en I in één functie betrof het samenvoegen van twee *werkkerreinen* binnen de VP-functie, maar feitelijk in dezelfde *rol*: opvang en begeleiding van melders. Opvang en begeleiding van enerzijds melders en anderzijds beschuldigten, betreft *hetzelfde werkkerrein*, maar *verschillende rollen*.

De toevoeging "(eerste)" bij "opvang" lijkt de rol van de VP bij opvang van beschuldigten te beperken tot de verwijsfunctie naar een "expert" in de zin van een met specifieke "kennis en kunde" toegeruste functionaris. Zoals eerder het visiedocument aangegeven: "De vertrouwenspersoon kan de beschuldigde dus ook blijven bijstaan wanneer de vertrouwenspersoon hiervoor de kennis en vaardigheden heeft." Ook hier is dus de begeleiding van beschuldigten door een VP gebonden aan een voorwaarde van kennis en vaardigheden, die kennelijk specifiek geacht worden voor dit type begeleiding.

De kwestie blijft dus:

- Beide partijen hebben behoefte aan en recht op opvang en ondersteuning. De vraag is of dat in beide gevallen een vertrouwenspersoon kan zijn gezien de erkenning van noodzaak van specifieke kennis en vaardigheden voor begeleiding van beschuldigten;
- De al eerder gesignaleerde mogelijke schade aan "het vertrouwen in de vertrouwenspersoon" lijkt dodelijk voor de kern van de functie: vertrouwen.

Wat nu voorligt is een strategische beleidskeuze: willen we in één functie zowel opvang en begeleiding van melders ('slachtoffers') als opvang en begeleiding van beklaagden/beschuldigten (vermeende 'daders')? Wat betekent dat voor het imago van de ons beroep?

Dit heeft ook consequenties voor de opleiding van vertrouwenspersonen. Net als bij de toevoeging van integriteitskwesities aan het functieprofiel, waarna de basisopleiding met een integriteitsdag werd aangevuld, zou de basisopleiding dan moeten worden uitgebreid met een extra onderdeel 'begeleiden beschuldigde'. En uiteraard vereiste nascholing voor vertrouwenspersonen die ook deze specifieke rol zouden willen vervullen.

Naast deze strategische beleidskeuze gaat het ook om een persoonlijke kwestie als vertrouwenspersoon: wil je ook beklaagden/beschuldigten opvangen en begeleiden? Het is de vraag is of iedere vertrouwenspersoon zit te wachten op die formele rol- en taakuitbreiding en alle consequenties en verplichtingen die dat met zich meebrengt.

Het samenvoegen van de rollen van opvang en begeleiding van melders en beschuldigten is het opgeven van een duidelijke positie van de vertrouwenspersoon als de plek waar je als werknemer in vertrouwen ervaren ongewenste omgangsvormen kunt bespreken. Dit gaat volgens ons het beeld van de vertrouwensfunctie in organisaties geen goed doen.

In vervolg op het voorgaande is onze visie dan ook: na eerste opvang in een casus waarbij het type hulpvraag helder wordt, en dus ook of het om een beschuldigde gaat, verwijst de VP *altijd* door:

- a/ vanwege eenduidig beeld van waar de functie van VP voor is;
- b/ vanwege het feit dat het om een specifieke rol en taak met specifieke verantwoordelijkheden en bevoegdheden gaat;
- b/ vanwege specifieke kennis en kunde benodigd voor de specifieke rol en taak.

Vanuit onze ervaringen met de opvang en begeleiding van beschuldigten, zijn wij zeer overtuigd van het nut en de noodzaak van het professioneel bijstaan van beschuldigten. Zeker omdat de impact van een beschuldiging nauwelijks overschat kan worden. Een combinatie van emotionele en procesmatige begeleiding blijkt essentieel voor beschuldigten, ook gezien het ervaringsgegeven dat veel beschuldigingen ongegrond bleken of de situatie met gesprekken en mediation tot een goed einde gebracht kon worden. Deze belangrijke rol verdient dan ook om grondig doordacht te worden, vandaar deze notitie als bijdrage aan die fundamentele discussie binnen ons dynamische vakgebied.

Enkele aanbevelingen op grond van het bovenstaande:

- Heroverweeg vooralsnog het besluit om de rol van 'Begeleider beschuldigde' integraal op te nemen in het LVV-functieprofiel Vertrouwenspersoon.
- Werk de "reikwijdte van de functie van Vertrouwenspersoon" in detail uit.
- Werk de rol, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden (mandaat) van de begeleider beschuldigde uit naar een compleet functiebeeld.
- Vertaal voorgaande naar vereiste kennis, houding en vaardigheden voor de rol van begeleider van beschuldigde (competentieprofiel).
- Beslis op grond van consultatie bij de beroepsbeoefenaren van functiebeeld (rol, etc.) en competentieprofiel (kennis, etc.) van begeleider beschuldigde of dat past binnen het functieprofiel van vertrouwenspersoon en toets bij die consultatie eveneens hoe de beroepsbeoefenaren staan tegenover deze wijziging van hun functie en rol.